

INES NIJS

**PSY-
CHOC
KILLER**

EEN WERCHTERTHRILLER

MANTEAU

We are vain and we are blind

Talking Heads

Pro fide, pro utilitate hominum

**Devies van de Orde van
de Heilige Johannes van Judea**

De pijn brandt achter mijn ribben, rolt over me heen,
breekt me in stukken.

Een waas vertroebelt mijn blik. In mijn neus de
geur uit mijn vaders baard. Sandelhout. Mijn vader vloekt en
raast en wenkt me naar het licht.

In het licht staat zij. Mama.

Mijn lichaam zweet. Er zit een monster op mijn borst. Ik
klauw mijn vingers om mijn arm en trek de pijn aan flarden.

Mijn jongen, zal ik jou ooit nog kennen?

Knoestig en krom buigen de bomen zich over mij heen.
Zwaar van het loof. Achter het groen schijnt de zon. Vlekjes
licht en donker, donker en licht. Ik knijp mijn ogen dicht. De
stammen vallen, spaanders scherp als messen in mijn borst.

Ik schreeuw. Tot mijn adem stokt.

ELLY - donderdag 15 augustus

1

Zo grauw als het ochtendlicht dat door de gordijnen kiert, schuift een eerste gedachte mijn bewustzijn binnen: *Kon ik deze dag maar overslaan.*

De plek naast me is leeg en koud. Michel is al op. Hem 's ochtends te snel af zijn is onmogelijk. De staat van het beddengoed aan zijn kant wijst op een woelige nacht.

In mijn kop suist de slaappil nog rond, maar het kan niet verhinderen dat er meer gedachten, meer beelden komen terwijl ik langzaam wakker word.

Beelden in kleur, in scènes van hoe het vandaag zal gaan, en terwijl ik nog geen vin heb verroerd, geen woord heb gesproken, ontvouwt de film met het verloop van de dag zich voor mijn ogen. De ridderprocessie trekt aan me voorbij en het gewicht van de plechtige ceremonie in de kerk drukt me dieper in de matras. En dan moet de feestelijke lunch nog komen met ridders in rode mantels aan luxueus gedekte tafels, met Michel aan het hoofd van de grootste tafel en Zij, Elvire Van Roost, Michels Wettige Echtgenote, aan zijn zijde. Beiden zijn ze in het rood gekleed. Hospitaalridderrood.

Waar ik zelf in beeld kom, zie ik niet. Belabberde regisseur. Met een kapotte fastforwardknop.

‘Beloof me dat je het vandaag niet groter maakt dan het is, Elly’tje, dat je háár vooral niet groter maakt dan ze is’, had Michel me op het hart gedrukt.

Een tijdlang lig ik stil te kijken naar de barsten in het plafond van de slaapkamer. Alle kamers in de toren zijn aan herstel toe. Na vandaag zal Michel het verval in de hele woning aanpakken, na vandaag zullen we werk maken van de toekomst, onze toekomst samen.

Ik hef mijn hoofd uit het kussen en luister naar de geluiden in het huis. Het is stil. Geen gekletter van borden of bestek, geen geur van koffie, geen kuchjes of gehoest. Zo te zien aan het grijze licht is het nog vroeg.

Aan de gebogen kledingstang die we in de torenkamer gebruiken als kleerkast hangt de feestjurk die Michel voor me kocht. Ze is gemaakt van stugge stof, baksteenrood, net als de nieuwe schoenen die naast het bed staan. Een harnas in het rood voor een optreden in de coulissen.

In de winkel paste de jurk nog perfect, maar toen ik ze gisterenochtend aantrok voor de laatste pasbeurt die we samen hielden, zat ze veel strakker en spande ze om mijn lichaam en onder mijn oksels.

Michel had bewonderend gefloten en zijn hand op mijn buik gelegd. ‘Rood staat jullie goed’, had hij gezegd.

Het is een harde kleur, harder dan ik gewend ben.

‘De hospitaalridders droegen rode mantels zodat in het heetst van de strijd hun bloed en hun pijn niet zichtbaar zouden zijn voor de vijand’, had hij uitgelegd.

‘Slimme kerels, die ridders’, mompel ik. Getraind in het misleiden van de vijand.

Ik sla het dekbed terug en zittend op de bedrand check ik mijn telefoon. Geen berichten. Wanneer ik de gordijnen opentrek, zie ik beneden aan het zwembad Roger, Michels tuinman, die met een schepnet in slow motion door het

water gaat. Zo vroeg, en op een feestdag bovendien. Heeft hij echt niets anders te doen? Ik moet de man niet. En hij moet mij niet. Pas dan denk ik eraan om te kijken hoe laat het is.

Kwart over acht?!

Ik spring op – veel te snel – en leun tegen de muur wanneer de duizeligheid me overvalt. Michel zal te laat komen voor de processie. Of heeft hij zich zonder mij aangekleed en is hij al onderweg? Nee, dat zou hij niet doen, zeker niet na de ruzie van gisterenavond. Zo snel kan hij zijn belofte om meer rekening met mij te houden niet vergeten zijn.

Haastig trek ik de jurk aan. Ik stap in de nieuwe schoenen en balanceer de wenteltrap af en het gangetje door. De logeerkamer op de eerste verdieping van de middenvleugel die Michel als dressing gebruikt, is verlaten. Op het bed liggen Michels ridderkleren zoals we ze hebben achtergelaten.

De zwarte pantalon, met het witte plisséhemd dat er strak in wordt gestopt, en daarover het zwarte vest. Daarop het rode lint waaraan het achtpuntige kruis van de Orde hangt, wit met goud, symbool voor de acht fundamentele deugden.

Toen Michel zich gisterenochtend had aangekleed, was ik achter hem gaan staan met mijn armen om hem heen. Ik keek naar hem in de manshoge ovale spiegel, zoals ik nu naar mezelf kijk, naar de omhoog kruipende jurk, naar mijn vlekkerig rode wangen en de wallen onder mijn ogen.

‘Wat zie je er prachtig uit, mijn Elly’, had hij gezegd.

‘En jij dan.’ Ik prikte mijn vinger op de gespiegelde punten van het achtpuntige kruis. ‘Loyaal, vroom, eerlijk, moedig,

eervol, solidair – zolang het maar met mij is –, vol doodsverachting...’

‘Hou maar op, het is al goed.’

‘Deugd acht ben ik vergeten.’

‘Trouw aan de Kerk’, vulde hij aan, hannesend met het zwarte vlinderstrikje dat niet meer onder zijn kin leek te passen. ‘Hangend vel, zie je dat? De zwaartekracht heeft jouw ridder te grazen.’

Mij heeft de onrust te grazen. Ik wend mijn blik af van de spiegel.

Als Michel wéér bij Elvire zit, trek ik dit knellende vod van mijn lijf en ga ik naar huis. Ik zweer het, ik pik het geen mom... Stop! Hij is niet bij haar. Onmogelijk. Met een ruk trek ik de jurk naar beneden, zo hard dat de stof kraakt.

Ik klikklak de trap af langs Michels staatsieportret. Zelfs nu ben ik me bewust van de grootsheid van dit werk. Mijn beste werk ooit.

De eerste keer dat Michel voor me poseerde had ik hem amper herkend. De goedlachse kleine man met het dunnen-de haar die bij me thuis in de zetel had gezeten, kamillethee had gedronken en een staatsieportret had besteld, een groot schilderij voor in zijn traphal, veranderde voor mijn ogen in een ridder. Gaandeweg had ik hem weten te vangen op het doek. Zijn glimlach, zijn houding en intense blik, zijn hele wezen. De zes voorziene poseersessies waren er acht geworden, en tien en meer. We schiepen perfectie, op het doek en tussen ons.

Michel is niet bij Elvire. Kan niet. Maar waar is hij dan wel?

‘Ridder Decorte, waar ben je?!’ Mijn roep echoot door de hal.

Ik heb spijt van de slaappil. Het waas over mijn gedachten wil niet wijken.

Met afgewend hoofd loop ik voorbij de vestiaire, waar de jassen van de Wettige Echtgenote nog altijd aan de kapstok hangen.

‘Ook voor jullie is de laatste dag aangebroken’, zeg ik.

Op mijn weg naar buiten werp ik een snelle blik in de kamers beneden. Geen Michel. Ook geen koffie in de keuken, geen spoor van het ontbijt – voor hem de belangrijkste maaltijd van de dag. Er is iets grondig mis, ik voel het.

De vinger waarmee ik Michels naam aantik laat een vochtige afdruk achter op mijn telefoonscherm. Ik schrik van het riedeltje vlakbij. Op het aanrecht ligt zijn telefoon.

Terwijl ik naar buiten loop, klimt mijn adem alsmaar hoger in mijn borst, worden mijn gedachten alsmaar ijler. Rillend in mijn te dunne jurk loop ik de tuin in. De lucht hangt laag. Als ik naar boven reik, kan ik de wolken haast aanraken. Het lijkt wel of de herfst zich elk jaar vroeger aandient.

De dagen korten als het leven zelf, zei Michel onlangs. In het mij intussen vertrouwde gebaar greep hij naar zijn puffer. Dat doet hij tegenwoordig veel vaker dan twee jaar geleden, toen ik hem pas kende. Mentale aantekening: vragen hoe het met zijn astma gaat. Straks, zodra hij thuis is. Of morgen. Vanaf morgen zal er tijd zijn voor alles wat we hebben uitgesteld, voor achterstallig onderhoud van onszelf en onze toekomst.

Op de rand van het zwembad ligt het schepnet met de bladerenoogst. De tuinman is verdwenen. Ik loop het pad af in de richting van de zonnepanelen die Michel vorige winter

heeft laten plaatsen. Door de natte zomer schiet het gras eronder veel te hoog op, misschien wilde hij controleren of het er niet overheen is gegroeid. Ook daar is hij niet.

‘Het pad is pas aangeharkt!’

De stem schrikt me op uit mijn gedachten. Het is de tuinman die vanachter de rijen zonnepanelen tevoorschijn komt. Over mijn schouder kijk ik naar de plek waarnaar hij wijst, naar het spoor van de naaldhakken van mijn nieuwe schoenen in het pad. Een beeld van het prikblok met de dierentekeningen dat ik ooit voor het buurjongetje kocht flitst door mijn hoofd. Als ik nog een paar cirkeltjes loop, kan ik een kat maken, een hoofdje, een buikje, en o kijk, een kat in het pad!

‘Je vindt het grappig?’

De man moet me niet omdat ik geen groene vingers heb zoals Elvire, of om god weet welke andere reden. Ik kijk hem secondelang recht aan.

‘Ik moet toch ergens mijn hakken in het zand zetten.’ Dan krijg ik in de gaten waar hij mee bezig was. ‘Wie heb je daar begraven?’

Hij kijkt verbaasd naar het graafwerk, alsof hij nu pas de langwerpige vorm van de lap omgewoelde aarde ziet.

‘Narcissenbollen.’

Mocht hij haar, de Wettige Echtgenote, in de put hebben gelegd op deze hoogdag, dan zou ik met plezier de datum op het kruisje hebben geschilderd: donderdag 15 augustus 2024, met haar naam in mijn prachtigste kalligrafie erbij. Hier rust Elvire Van Roost. Liefdevol bedekt door haar oude jassen.

‘Heb jij Michel vanmorgen gezien?’ vraag ik zo nonchalant mogelijk.

‘Wie gaat dat pad weer in orde brengen?’ In plaats van te antwoorden kijkt de man me gnuivend aan. Zou hij weten dat Michel bij Elvire is, of vermoedt hij het alleen, zoals ik?

‘Daar betaalt Michel personeel voor.’ Ik laat hem staan en loop met kleine, nadrukkelijk prikkende pasjes weer naar binnen.

© 2026 Uitgeverij Manteau / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen
en Ines Nijs

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Omslagontwerp: Jack Durieux
Opmaak binnenwerk: 5NUL8 Grafische Producties

Eerste druk mei 2026

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Niets uit dit boek mag op enigerlei wijze worden gebruikt of gerepro-
duceerd voor het trainen van kunstmatige-intelligentietechnologieën
of -systemen. Dit werk mag niet gebruikt worden voor tekst- en
datamining (artikel 4, lid 3 Richtlijn (EU) 2019/790).

ISBN 978 90 223 4224 4
D/2026/0034/305
NUR 305